BKM Nonprofit Zrt.
CÍM: 1116 Budapest, Kalotaszeg u. 31.
PF.: 1519 Budapest, Pf. 454.
WEB: www.budapestikozmuvek.hu
E-MAIL: info@budapestikozmuvek.hu

A klímaváltozás okozta hatások kezelése az önkormányzatok zöldfelület gazdálkodásában

Molnár Gábor Levente
Favédelmi- és Faállomány Fejlesztési osztályvezető
BKM-FŐKERT
Szigliget, 2026.10.28.

FŐKERT

- 1867 óta
- 25-30 millió parklátogató évente
- 366 munkatárs

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

22 millió m² zöldfelület 1400 helyszínen

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Parkfenntartás

Zöldfelület-fejlesztés

Természetvédelem és erdőkezelés

Termesztő telep

Komposzt telep

Faiskolai termesztés

Faállomány-gazdálkodás

Faállomány adatok

- Kiemelt fővárosi fák: 110 ezer park- és sorfa
- Faállomány értéke: 102,8 milliárd Ft
- Éves ökoszisztéma szolgáltatások összértéke: 7,6 milliárd Ft*

* iTree metódus szerint becsült érték

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

26.000.000 m^3 lombtérfogat

3,5 millió m^2 árnyék

BUDAPESTI KÖZNÚVEK
FŐKERT

A városi fák adják az ökoszisztéma szolgáltatások

60-80%-át...

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

A városi fák adják az ökoszisztéma szolgáltatások 60-80%-át,

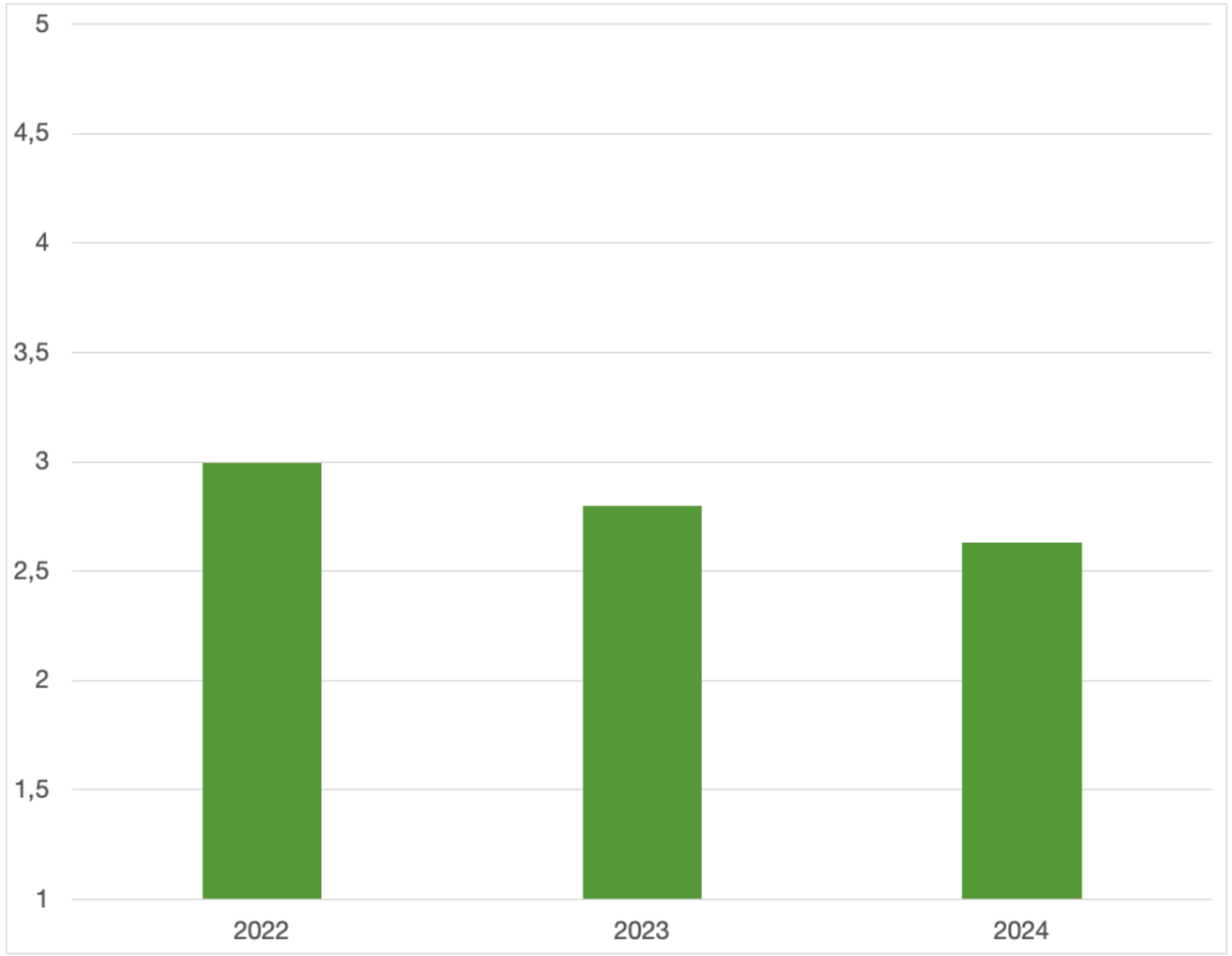
de a zöldfelület-fenntartási **költségek 20-25%-át költjük csak rájuk**!

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

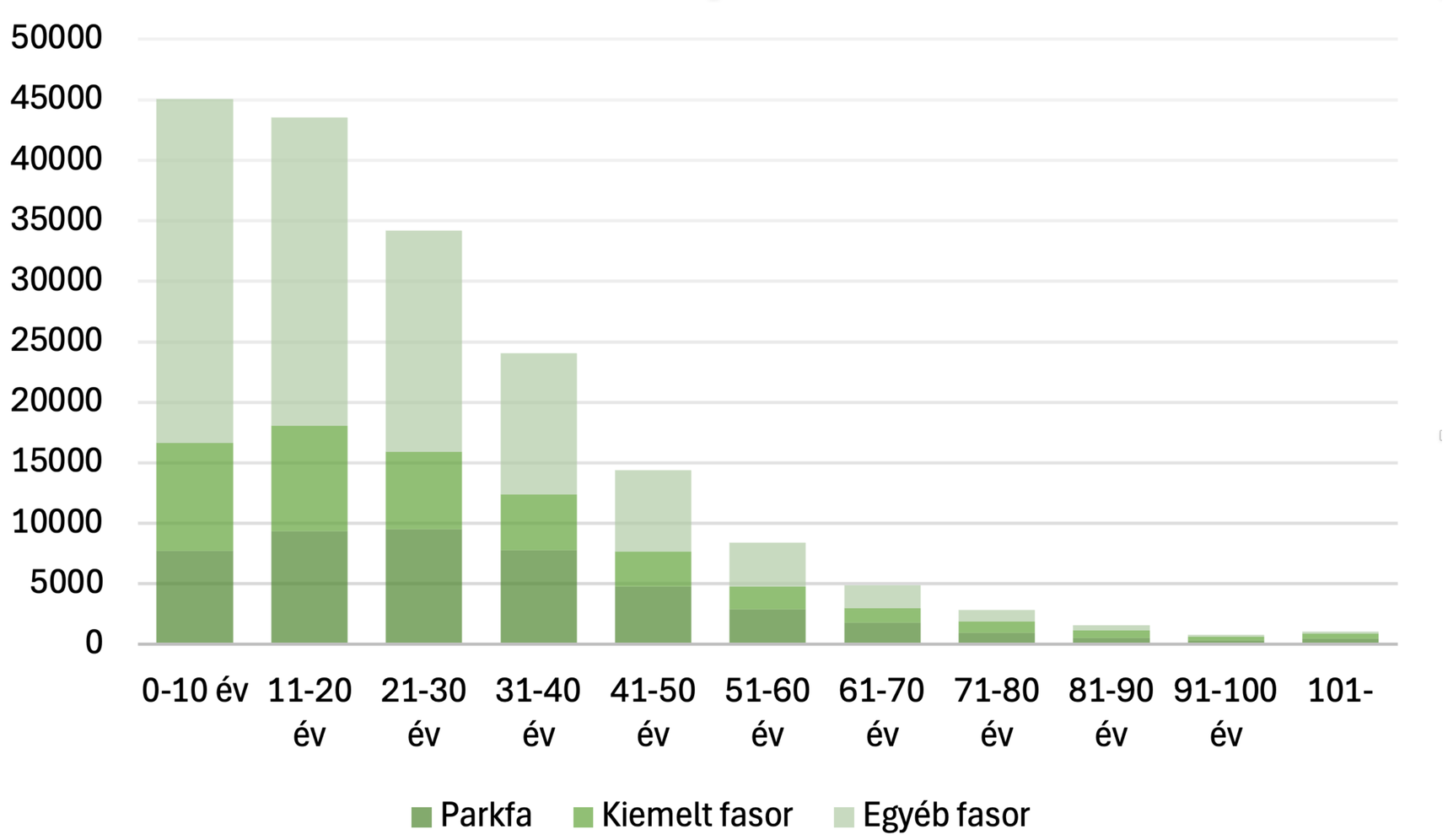
A fővárosi faállomány krízise

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Kiemelt fasori fák egészségi állapotváltozása (2022 - 2024)

Kiemelt faállomány átlagéletkor változása

A faállomány átlagéletkora: **25,56 év**

BUDAPESTI KÖZNÚVEK
FŐKERT

FŐKERT faállomány várható veszteség

2035-ig a felnőtt faállomány **35-40 %**-át elveszítjük.

Budapest-i lombkorona borítottság várható csökkenése

Klíma-rezisztens szint: **30%**

Budapest jelenleg: **21%**

Budapest 2035-ben: **15% alatt**

BUDAPESTI KÖZNÖVÉK
FŐKERT

Következmények és kockázatok

- Ökoszisztéma szolgáltatások csökkenése
- Balesetveszély
- Bizalomvesztés

Megoldás?

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

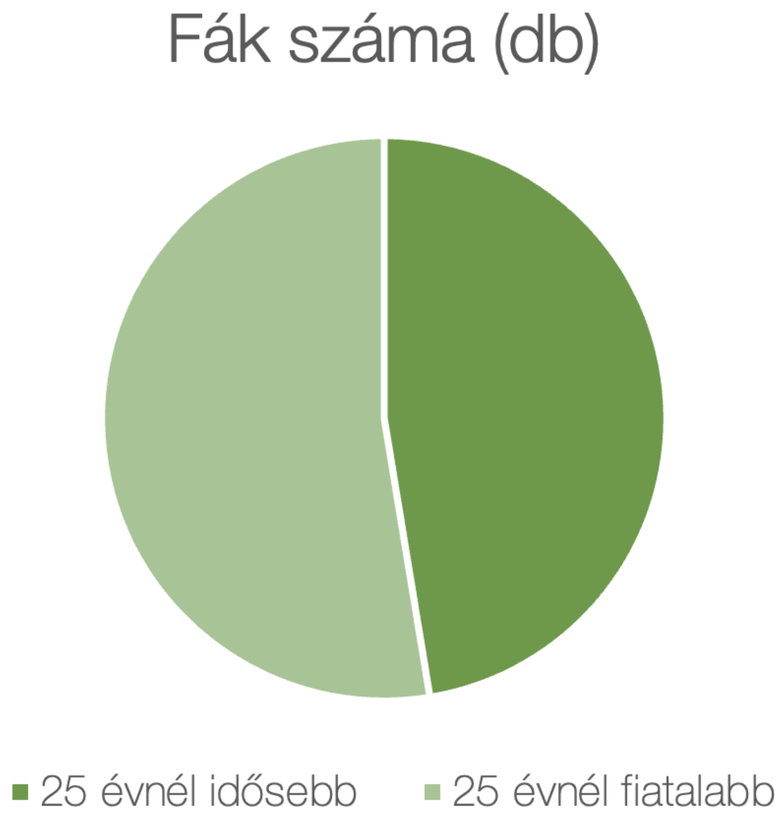
Ültessünk TÖBB fát!

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

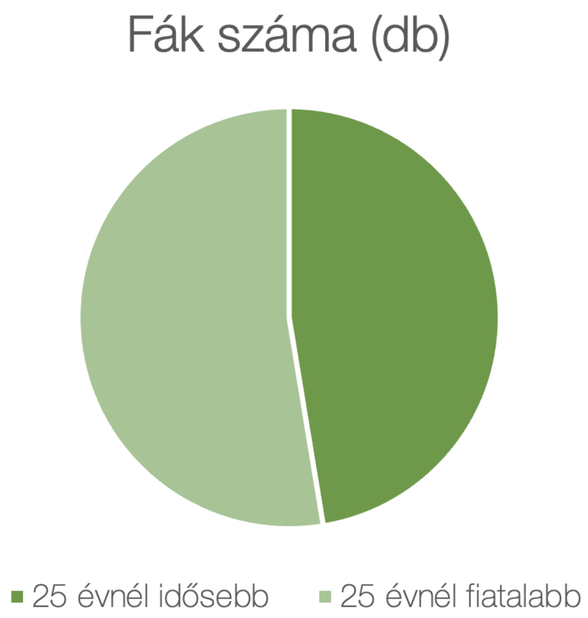
Ültessünk TÖBB fát?!

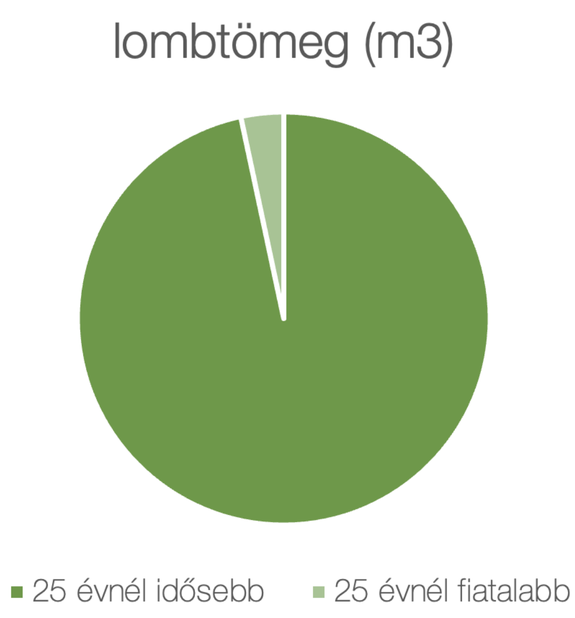
BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Hosszú életciklus – életkor és lombtömeg reláció

Hosszú életciklus – életkor és lombtömeg reláció

A faállomány-gazdálkodás célja:

nagy lombtérfogat és magas lombkorona borítottság

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

A faállomány-gazdálkodás reformja

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

A fővárosi faállomány-gazdálkodás reformja

- Meglévő fák védelme
- Technológiaváltás
- Faállomány rekonstrukció

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Meglévő faállomány védelme

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Gyökératlasz

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Meglévő fák védelme

- Talajgazdálkodás reformja
- Zöldhulladék körforgás átalakítása
- Funkcionális aljnövényzet

Tömörödött, levegőtlen, élettelen talaj a városmajori fák alatt

A belső zöldhulladék-gazdálkodás átalakítása

FŐKERT

A zöldhulladék java a parkokban marad

A városmajori rendezvénytér átalakítása

A városmajori rendezvénytér átalakítása

Televénysziget építése a Margitszigeten

Faapríték a Városmajorban
FŐKERT

Az intenzív használatú talajok takarása

Síkosság-mentesítés aprítékkal és rostaaljjal

BP FATÁR
BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Technológiaváltás a faültetésben és fafenntartásban

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

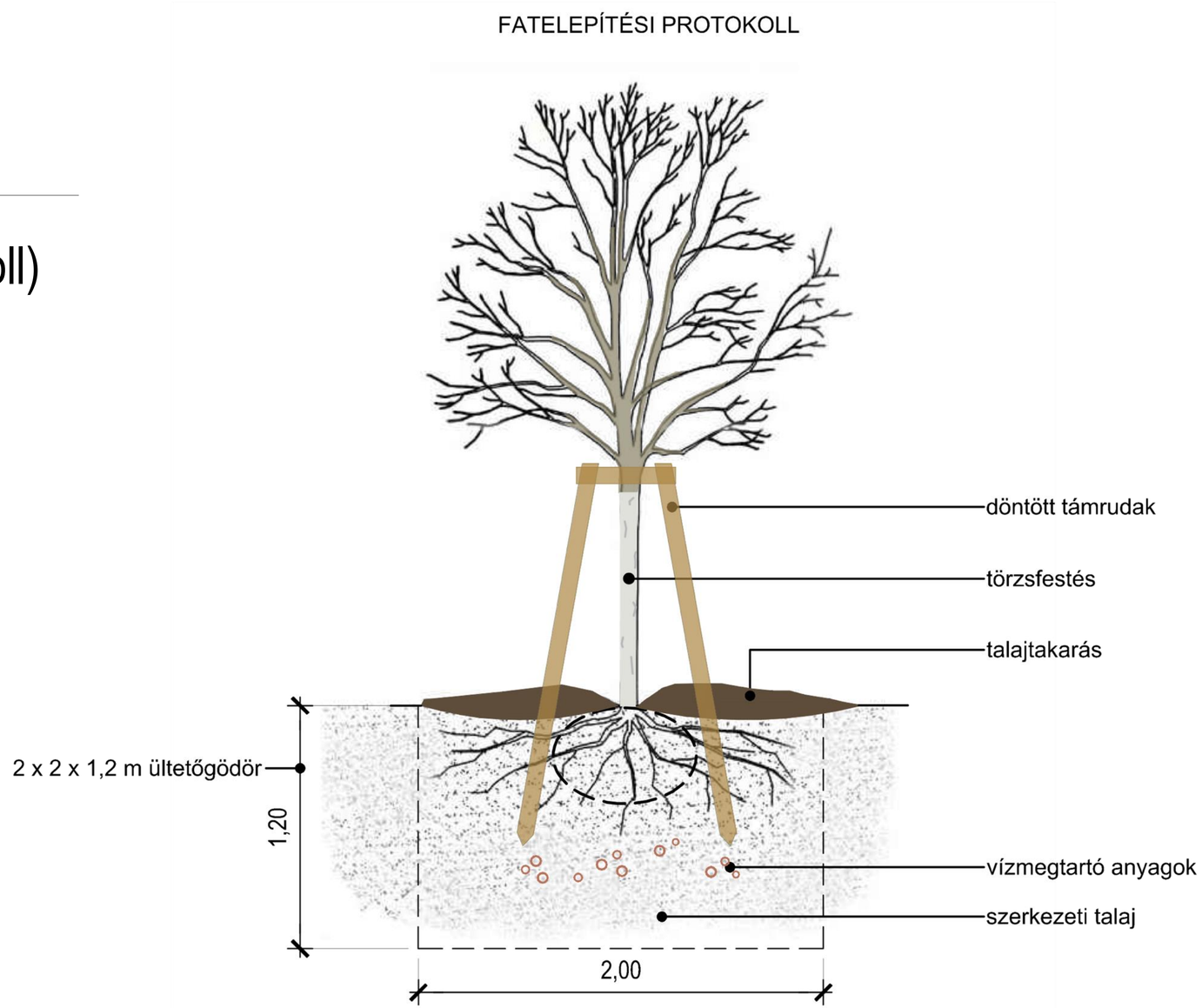
Proaktív faállomány-gazdálkodás

- Új faültetési protokoll
- Fiatal fák: minimum 5 év intenzív fenntartás
- Felnőtt fák: 4-5 éves fajlagos ápolási ciklus
- Növényalkalmazás: új fajok és fajták

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Új faültetési protokoll

1. Fa mérete, minősége (átvételi protokoll)
2. Ültetőgödör mérete: 2 x 2 x 1,2m
3. Szerkezeti talaj
4. Tányér mérete: 1,5 m átmérő
5. Talajtakarás: rostaalj
6. Törzsfestés
7. Döntött támrudak

- Átvételi protokoll (checklist)
- Telepítésre alkalmas városstűrő fák listája

ZÖLD BUDAPEST
ZÖLD BUDAPEST
ZÖLD BUDAPEST
FŐKERT

A faállomány rekonstrukciója

- A következő évtizedben a kiemelt faállomány **35-40%**-át ki kell vágnunk
- Az újonnan ültetett fákat sikeresen **fel kell nevelnünk**
- A teljes rekonstrukció összköltsége **50-60 milliárd Forint**
- Jelentős belső- és külső **kapacitást igényel**
- Óriási **politikai kihívás**

BUDAPESTI KÖZNÚVEK
FŐKERT

Vízgazdálkodás

Vízgazdálkodás

- Fenntartási zónák átalakítása
- Intelligens öntözés az **intenzív parki zónák**ban
- Vízmegtartás javítása az **ökologikus fenntartási zónák**ban
- A **köztes zónák** fokozatos elhagyása

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Új intelligens öntözőrendszerek

- A cél 2 millió m^2 távvezérlet, távfelügyelt automata öntözőrendszer fejlesztése 2030-ig.
- 2025/2026:
  - Feneketlen-tó
  - Gellérthegy, Jubileumi park
  - Vérmező
  - Városmajor
  - Kodály kőrönd

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Növényalkalmazás

Magról vetett biodiverz évelő borderágyás a Nehru parton

Növényalkalmazás

- ***Társulások és élőhelyek*** az egyedek sokasága helyett
- Szárazságtűrő, **klímareziliens** fajok
- **Vegyes** évelőágyások továbbfejlesztése
- Vadvirágos Budapest program kiterjesztése

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Vegyes évelőágyások 60.000 m2-en

Vegyes évelőágyások 60.000 m2-en

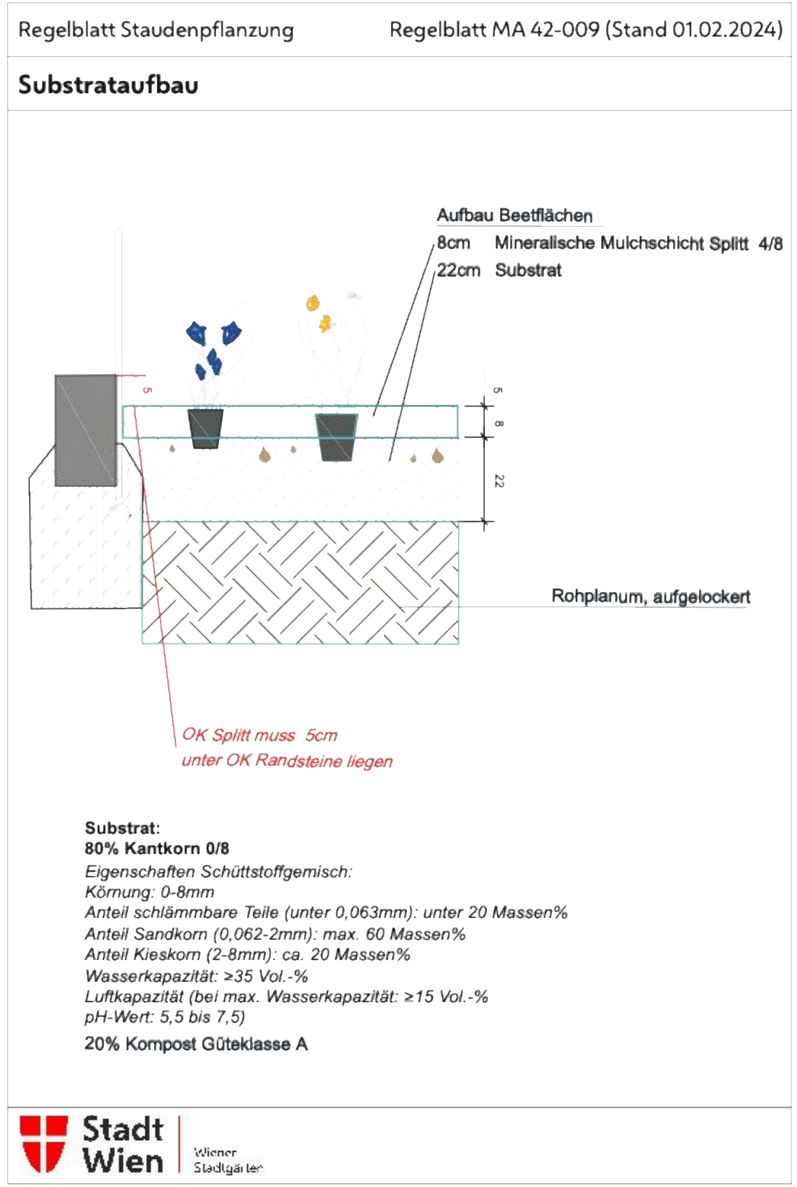

Évelők és egynyáriak vegyesen a Clark Ádám téren
BUDAPESTI PARK- ÉS KERTÉSZETI KÖZPONTOK
FŐKERT

Klímareziliens sor- és parkfák jegyzéke - 2026. december 3.

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Bécsi-tipusú évelőágyások

- Vegyes évelőágyás
- Szárazságtűrő fajok
- Szerkezeti talaj
- Altalaj öntözés
- Ásványi mulcs
- Fenntartás évente kétszer
- Életciklus: 10-12 év

Gyepgazdálkodás

03.

Hagyományos nyírt gyepfelület

BUDAPESTI KÖZMŰVEK FŐKERT

Pünkösdfürdő - szuperintenzív gyep és biodiverz rét

Ökologikus gyepfelület, kontúrkaszálással
BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

TAHI-FŐKERT
BUDAPEST MAGKEVERÉK
11kg
X

Társadalmi szemléletformálás

BUDAPESTI KÖZNÖVÉK
FŐKERT

Ki a rétre - Budapest magkeverék bemutató

A BUDAPEST MAGKEVERÉKEK ÖSSZETÉTELE

HEGY BIODIVERZ

- Halvány mályvarózsa
- Közönséges sarlófű
- Bugás macskamenta
- Közönséges oregánó
- Homoki gurgolya
- Szilkés gurgolya
- Változó gurgolya
- Rozsnok-félék
- Mezei fejvirág
- Éles mosófű
- Lózsálya
- Zászlós csűdfű
- Közönséges borkóró
- Ezüstös vékony csenkesz
- Sarlós gamandor
- Tollas szálkaperje
- Keskenylevelű perje
- Csomós ebír

RÉT BIODIVERZ

- Magyar szegfű
- Tejoltó galaj
- Mezei varfű
- Hegyi/évelő len
- Homoki baltacim
- Nagyvirágú turbolya
- Hasznos földitömjén
- Egyenes pimpó
- Magyar zsálya
- Osztrák zsálya
- Mezei zsálya
- Kis vérfű
- Vajszínű ördögszem
- Hólyagos habszegfű
- Lila ökörfarkkóró
- Barázdált csenkesz
- Erdélyi gyöngyperje

- Apró lucerna
- Pusztai cickafark
- Orvosi atracél
- Homoki pipitér
- Fehér hamuka
- Sebforrasztó zsombor
- Közönséges galaj
- Fátyolvirág
- Nagyvirágú fényperje
- Réti margitvirág
- Fehér pemetefű
- Ezüstös pimpó
- Ragadós mécsvirág
- Közönséges kakukkfű
- Vörös here
- Ékes vasvirág
- Sovány csenkesz
- Homoki szürkekáka

KERT

- Közönséges cickafark
- Vadrezeda

- Festő pipitér
- Nyúlszapuka
- Terjőke kígyószisz
- Ligeti zsálya
- Tarka koronafürt

- Nyári hérics
- Közönséges párlófű
- Orvosi székfű
- Közönséges vasfű

- Búzavirág
- Pipacs
- Erdei mályva
- Vadmurok
- Keleti szarkaláb
- Kaporlevelű ebszékfű
- Lándzsás útifű
- Mezei tarsóka

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Önkéntes vízadás

Szemléletformálás kiemelt jelentősége

- Budapest történetének legnagyobb faállomány rekonstrukciója előtt állunk
- Szükségünk van az önkéntességre és a vállalatok részvételére
- Budapest magkeverék
- Önkéntes vízadás
- Master Gardener program
- FŐKERT Akadémia

Mit tanultunk az **idén nyáron**?

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

2026 legfontosabb tanulságai

- A klímaváltozás újabb szintet lépett
- Triázs-központ a Dob utcában
- A zöld infrastruktúra, amely minket véd, maga is veszélybe került
- A faállomány helyzete különösen aggasztó
- A jelenlegi intézményi és finanszírozási háttér nem alkalmas a zöldfelületek megőrzésére és megújítására

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Mi kell a zöldfelületek **megőrzéséhez és megújításához**?

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Mi kell a települési zöldfelületek védelméhez és megújításához?

- Gyökértér
- Víz
- Kiemelt intézményi státusz
- Kapacitásfejlesztés
- Pénz

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT

Köszönöm a figyelmet!

Molnár Gábor Levente
Favédelmi- és Faállomány Fejlesztési osztályvezető
BKM-FŐKERT

BUDAPESTI KÖZMŰVEK
FŐKERT